

Esiopetuksen järjestäminen lukuvuonna 2026-2027

Opetuslautakunta 11.11.2025 § 41
4929/12.01.00.00/2025

Valmistelija

varhaiskasvatusjohtaja Anna Karlsson, anna.karlsson@salo.fi, 02 7787850

Esiopetuksen velvoittavuus

Perusopetuslain 26 a §:n 4 mom. mukaan lapsen huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan ja oppilaan tulee osallistua laissa säädettyyn opetukseen, johon hänet on otettu, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta.

Esiopetukseen hakeminen ja esiopetuspaikan osoittaminen

Perusopetusasetuksen § 23 a mukaan esiopetukseen tulee hakea ennen opetuksen alkamista opetuksen järjestäjän edellyttämällä tavalla. Opetuksen järjestäjän tulee etukäteen ilmoittaa esiopetuksen järjestämispaikoista, opetuksen alkamis- ja päättymisajankohdasta sekä siitä, miten sen järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen haetaan. Perusopetuslain 6 §:n 2 mom. mukaan kunta osoittaa oppivelvolliselle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämispaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä varhaiskasvatuspaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämispaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa.

Esiopetukseen voi hakea oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan osoittamaan esiopetuksen järjestämispaikkaan, perusopetuslain mukaan tällöin huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Näitä oppilaita otettaessa on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Kunta voi kuitenkin päättää, että sen itse järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia.

Yleiset periaatteet

Yleiset perusteet esiopetuksen oppilaaksi ottoon tulevat perusopetuslaista (PoL 1998/628 § 4). Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään oppivelvollisuuden alkamisvuonna esiopetusta pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja niille lapsille, jotka aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin.

Perusopetuslain 26 a §:n mukaisesti pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevan lapsen on oppivelvollisuuslain 3§ mukaisesti osallistuttava vuoden kestäväan esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Lapsella, joka perusopetuslain 27§:n mukaisesti aloittaa perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin, on oikeus saada esiopetusta myös oppivelvollisuuden alkamisvuonna. Sen sijaan lapsella, joka aloittaa 27 §:n mukaisesti perusopetuksen vuotta säädettyä aikaisemmin, ei ole subjektiivista oikeutta aloittaa myöskään esiopetusta vuotta säädettyä aikaisemmin. (Hallituksen esitys 135/2014). Salossa noudatetaan edellä mainittuja lakiperusteita. Kunta voi hankkia esiopetuspalvelut myös muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen

tuottajalta. Kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään tämän lain mukaisesti.

Käytäntö Salossa

Salossa esiopetukseen ilmoittaudutaan sähköisen järjestelmän kautta ajalla 2.1. – 31.1.2026. Huoltajilla on mahdollisuus esittää toivomus lapsen esiopetuspaikasta. Huoltajan esittämä toive ei ole tae siitä, että esiopetuspaikka osoitetaan toiveen mukaisesta paikasta. Hakuprosessin aikana saapuneiden hakemusten perusteella tarkistetaan, täyttyykö esiopetusryhmien ryhmäkoko. Päätökset lapsen esiopetusyksiköstä lähetetään huoltajille viimeistään viikolla 10/2026.

Yksi esiopetusvuoden tärkeimmistä tavoitteista on, että esioppilas oppii toimimaan ryhmän jäsenenä esiopetusajan samanikäisten lasten kanssa, tällöin ei ole perusteltua järjestää esiopetusta liian pienissä vertaisryhmissä. Perusopetuslain mukaan opetusryhmät tulee muodostaa niin, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelman tavoitteet. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet lähtevät siitä, että esiopetuksen osalta lapset ovat omissa erillisissä ryhmissään. Opetusministeriö on antanut suosituksen opetusryhmien muodostamisesta esiopetuksessa (Esiopetus / suositus opetusryhmien muodostamisesta OKM 16.6.2000 / 37/ 400 /2000). Suosituksen mukaan vain esiopetusta antavaan ryhmään saa kuulua enintään 13 oppilasta. Esiopetusta sekä täydentävää varhaiskasvatusta antavissa ryhmissä noudatetaan varhaiskasvatuslain suhdelukumitoitusta.

Salossa esiopetusryhmän vähimmäiskoko on 7 lasta. Ryhmissä, joissa esiopetusikäisten lisäksi on nuorempia lapsia, esiopetus on pystyttävä eriyttämään esiopetussuunnitelman mukaisesti omaksi erilliseksi ikäluokan mukaiseksi esiopetustoiminnaksi. Esiopetusryhmän muodostamisen edellytyksenä on lisäksi, että ryhmässä työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa, joista vähintään toisella on esiopetuskelpoisuus.

Salossa on 24.10.2025 väestörekisterin otoksen mukaan 357 vuonna 2020 syntynyttä lasta, jotka ovat oikeutettuja esiopetukseen lukuvuonna 2026–2027.

Salon kaupunki ottaa järjestämänsä esiopetukseen oppilaiksi ensisijaisesti Salossa asuvat lapset. Esiopetusta järjestävien päiväkotien esiopetusryhmien vähimmäiskoko ilmenee liitteestä.

Esittelijä

Sivistyspalveluiden johtaja

Päätösehdotus

Opetuslautakunta päättää, että lukuvuonna 2026–2027

1) esiopetuspaikkaa osoitettaessa noudatetaan valmistelutekstissä esitetyjä periaatteita ja

2) esiopetusta järjestetään liitteessä mainituissa yksiköissä, mikäli esitetty vähimmäismäärä lapsia ilmoittautuu yksikköön ilmoittautumisaikana.

Päätös

Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto

Päiväkotien johtajat

Varhaiskasvatuksen palveluohjaus

Varhaiskasvatuksen toimisto

Montessoripäiväkotien Aurinkoleijona
Touhula Salo
Satumaa Paltta
Liikennepalvelupäällikkö Tanja Ahola
Kuljetuskoordinaattori Sanna Salmi